

Hva er MCS.

Written by Administrator

02. Mår, 2006 klokka 00:14 AM

Hypersensitivitetssyndromet - MCS

Mange yrkessyke som har vært utsatt for helseskadelige stoffer i sitt arbeidsmiljø, har utviklet overfølsomhet for kjemiske stoffer eller Multiple Chemical Sensitivity (MCS).

I Danmark har det de siste årene vært en positiv utvikling i synet på kjemisk overfølsomhet. Fra januar 2006 fikk Danmark et eget kunnskapssenter for MCS i Gentofte. Tyskland har ført opp MCS (T.78.4) på sin nasjonale tilpasning til ICD-10. ICD-10 er en diagnoseliste som er utarbeidet av Verdens Helseorganisasjon og som benyttes også av norske leger.

Dansk rapport om MCS

Den danske Miljøstyrelsen utga høsten 2002 en rapport om kjemisk overfølsomhet eller Multiple Chemical Sensitivity (MCS). Rapporten bygger på et omfattende forskningsmateriale. Den tar for seg en rekke forhold knyttet til MCS blant annet mulige sykdomsmekanismer, sykdomsutvikling, undersøkelsesmetoder og myndighetenes håndtering av MCS i ulike land. Rapporten er på 107 sider.

I rapporten understrekes det at toksikologiske studier fra de senere årtier har vist flere eksempler på at kjemiske stoffer kan forårsake helseskader i konsentrasjoner som tidligere ble ansett for å være sikre. Det finnes eksempler på at utsettelse for blandinger av kjemisk stoffer, eller at et kjemisk stoff i kombinasjon med andre miljøfaktorer kan forsterke den helseskadelige effekten som hvert stoff eller faktor ellers utgjør.

Sykdomsutvikling

MCS oppstår typisk i forbindelse med en kjemisk eksponering, ofte i høye konsentrasjoner. Etter dette oppstår det anfall med symptomer fra flere organer ved eksponering for kjemisk stoffer i lave konsentrasjoner, ofte i forbindelse med lukt-inntrykk. Flere ikke-beslektede kjemiske stoffer kan utløse symptomer som forsvinner etter opphør av eksponeringen. Symptomene kan fremkalles ved ny eksponering. Med tiden øker antallet lukter/stoffer som utløser anfall gradvis til også å omfatte alminnelige dagligdagse stoffer. Lidelsen er som regel kronisk (spontan helbredelse er mulig).

Noen personer opplever MCS-symptomer få ganger om uken og kan fortsette i yrkeslivet. Andre får daglige symptomer, som tvinger dem til å oppgi arbeidslivet og innskrenker deres daglige aktivitetsmønstre.

Symptomer

Følgende symptomer er de hyppigst forekommende ved MCS: Fra sentralnervesystemet forekommer ofte hodepine, svimmelhet,

konsentrasjonsprobiemer, depresjon, dårlig hukommelse. Videre forekommer ofte følgende symptomer fra forskjellige organer: Pustebesvær, smerter i brystet, slimhinneirritasjon i øyne, nese, svelg, tretthet, symptomer fra mage og tarm, smerter i muskler og ledd, hudproblemer.

Ifølge kriterier for MCS-definisjonen har alle personer med MCS symptomer fra minst to eller flere organer. Sentralnervesystemet er alltid involvert som det ene organ. Rapporten nevner imidlertid at symptomene ved MCS ikke er spesifikke, dvs. de kan ses også ved mange andre sykdommer og syndromer.

Definisjon

Rapporten angir følgende definisjon for MCS:

1. MCS starter hos personer som tidligere har følt seg friske.
2. Symptomene oppstår som respons på et bestemt kjemisk stoff og forsvinner når det samme kjemiske stoffet fjernes.
3. Pasienten klager over symptomer fra mer enn et organ (minst to eller flere)
4. Symptomer kan oppstå ved eksponering for forskjellige, ikke-beslektede kjemiske forbindelser som kan ha forskjellige toksiske virkemekanismer.
5. Symptomene oppstår under eksponeringsforhold som kan beskrives.
6. Eksponeringer som fremkaller symptomer, finner sted ved ekstremt lave konsentrasjoner; betydelig under de gjennomsnittskonsentrasjoner som normalt utløser symptomer hos mennesker.
7. Andre sykdomsårsaker er utelukket.

Eksempler på sykdomsfremkallende stoffer

Rapporten gjengir en rekke mulige utløsende faktorer for MCS oppgitt fra forskjellige deltakende land i en europeisk undersøkelse fra 1994:

Amalgam/kvikksølv, anestesigasser, tepper og lim, diseleksos, formaldehyd, frisørkjemikalier, inneklima, avfettingsmidler, methylmethacrylat, nye/renoverte bygninger, organiske løsemidler, maling, lakk, pentachlorphenol, pesticider (= smittevernmidler, plantevernmidler m.v.), trykkerimaterialer, stress/psykososiale faktorer. Organiske løsemidler og pesticider er de hyppigst nevnte

Ellen Aas

Fullstending navn på ovennevnte rapporten er: Miljøprosjekt

Nr. 741 2002. Duft- og kemikalieoverfølsomhet Multiple

Chemical Sensitivity, MCS.

